

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 45/26

Luxemburg, 24 martie 2026

Hotărârea Curții în cauza C-521/21 | Rzecznik Praw Obywatelskich (Recuzarea unui judecător de drept comun)

Statul de drept: o neregularitate săvârșită cu ocazia numirii unui judecător nu este suficientă, în sine, pentru a se concluziona că acel judecător nu este independent, fiind necesară o apreciere globală a tuturor împrejurărilor care însoțesc numirea acelui judecător

Participarea Consiliului Național al Magistraturii din Polonia, instituit în cadrul unei reforme a sistemului judiciar polonez, la procedura de numire a unui judecător și lipsa unei căi de atac efective pentru candidații respinși nu sunt suficiente, în sine, pentru recuzarea acelui judecător.

În Polonia, o parte la un proces civil a solicitat recuzarea judecătoarei învestite cu soluționarea cauzei, numirea acesteia fiind recomandată de Consiliul Național al Magistraturii (denumit în continuare „KRS”), a cărui nouă compunere nu oferea garanții suficiente de independență față de puterile executivă și legislativă. Curtea de Justiție amintește că instanțele naționale trebuie să poată controla, în cadrul procedurii de recuzare, legalitatea procedurii de numire a judecătorilor și să verifice dacă judecătorii îndeplinesc cerințele care decurg din dreptul Uniunii. Potrivit Curții, numai neregularitățile care, prin natura și gravitatea lor, sunt susceptibile, atunci când sunt luate în considerare în ansamblu, să creeze un risc real de ingerință a altor ramuri ale puterii în procesul de numire și să dea naștere unei îndoieli legitime în percepția justițiabililor în ceea ce privește independența și imparțialitatea judecătorului pot repune în discuție cerința unui instanțe judecătorești constituite în prealabil prin lege. Participarea KRS, în noua sa compunere, la procedura de numire sau lipsa unei căi de atac jurisdicționale efective pentru candidații respinși, luate în considerare în mod separat sau împreună, nu sunt suficiente pentru a se pronunța recuzarea judecătoarei în cauză.

Una dintre părțile într-un proces civil în fața unei instanțe poloneze a solicitat recuzarea judecătoarei învestite cu soluționarea cauzei, considerând că numirea acesteia în respectiva funcție nu era valabilă.

Această afirmație are la origine faptul că candidatura sa a fost propusă de KRS, în noua sa compunere rezultată dintr-o reformă a sistemului judiciar polonez, care este problematică din perspectiva garanției independenței judiciare și a valorii statului de drept. Astfel, Curtea a statuat că acest organ fusese constituit cu încălcarea principiilor constituționale fundamentale ale dreptului polonez și nu garanta independența și imparțialitatea impuse în special de dreptul Uniunii¹. Pe de altă parte, dreptul polonez interzice instanțelor naționale să aprecieze legalitatea procedurii de numire a judecătorilor. Această interdicție se aplică și pentru Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme a Poloniei, chiar dacă este singura instanță competentă din Polonia în materie de recuzare a unui judecător întemeiată pe lipsa de independență, precum și pentru căile de atac introduse de candidații respinși în cadrul unei proceduri de numire într-o funcție de judecător. În plus, această cameră este compusă și din magistrați desemnați la propunerea KRS, în noua sa compunere².

Instanța care examinează cererea de recuzare s-a adresat Curții de Justiție. Aceasta solicită să se stabilească dacă un complet de judecată care cuprinde o judecătoare numită în urma unei proceduri ce implică KRS în noua sa compunere și care privează candidații respinși de o cale de atac jurisdicțională efectivă poate fi considerat instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, în sensul dreptului Uniunii³.

Curtea amintește că procedura de numire a judecătorilor face parte din garanțiile de natură să prevină orice atingere adusă independenței și imparțialității acestora. Prin urmare, **instanțele naționale trebuie să poată controla legalitatea procedurii de numire și să verifice dacă judecătorul în cauză îndeplinește cerința unei instanțe judecătorești independente, imparțiale și constituite în prealabil prin lege**⁴.

În continuare, Curtea precizează că numai neregularitățile care, prin natura și gravitatea lor, sunt susceptibile, atunci când sunt luate în considerare în ansamblu, să creeze un risc real de ingerință în alte ramuri ale puterii în procesul de numire și să dea naștere unei îndoieli, în percepția justițiabililor, în ceea ce privește independența și imparțialitatea judecătorului pot repune în discuție cerința unui instanțe judecătorești constituite în prealabil prin lege. Prin urmare, instanța națională sesizată cu cererea de recuzare trebuie **să aprecieze ansamblul împrejurărilor care însoțesc această numire pentru a ști dacă ele pot suscita în rândul cetățenilor asemenea îndoieli**. Cu toate acestea, Curtea consideră că **nici participarea KRS, în noua sa compunere, la procedura de numire și nici lipsa unei căi de atac jurisdicționale efective pentru candidații respinși – luate în considerare în mod separat sau împreună – nu sunt suficiente pentru a se pronunța recuzarea judecătoarei respective**.

În sfârșit, Curtea constată că, pentru a restabili încrederea publicului în sistemul judiciar și pentru a asigura respectarea principiului separării puterilor, **Poloniei îi revine sarcina de a institui un cadru normativ care să permită, ținând seama de natura și de gravitatea neregularităților săvârșite în cadrul procedurii de numire a judecătorilor, să se aprecieze posibilitățile persoanelor numite în mod nelegal pe posturi de judecător de a continua să își exercite funcțiile**⁵.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul](#) hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Rămâneți conectați!

¹ A se vedea în acest Hotărârea Curții din 15 iulie 2021, Comisia/Polonia (Regimul disciplinar al judecătorilor), [C-791/19](#) (a se vedea comunicatul de presă [nr. 130/21](#)).

² Hotărârea din 21 decembrie 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Menținerea în funcție a unui judecător), [C-718/21](#) (a se vedea comunicatul de presă [nr. 206/23](#)).

³ Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

⁴ În Hotărârea din 5 iunie 2023, Comisia/Polonia (Independența și viața privată a judecătorilor), [C-204/21](#) (a se vedea de asemenea comunicatul de presă [nr. 89/23](#)), Curtea a constatat printre altele că, prin adoptarea unei interdicții ca instanțele naționale să verifice respectarea acestor condiții, Polonia nu și a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dreptului Uniunii.

⁵ Mai mult de 3 000 de judecători, adică aproximativ 30 % din corpul magistraților din Polonia, ar fi fost numiți la propunerea KRS în noua sa compunere, a cărei independență suscită îndoieli legitime.